

Právní rámec:

Článek 20, odstavec 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (International Covenant on Civil and Political Rights, ICCPR) stanoví, že „jakákoli podpora národnostní, rasové nebo náboženské nenávisti, jež představuje podněcování k diskriminaci, nepřátelství nebo násilí, musí být zakázána zákonem.“

Definice:

- Výrazy „**nenávist**“ a „**nepřátelství**“ označují intenzivní a iracionální pocity odsouzení, nevraživosti a odporu vůči cílové skupině,
- Výraz „**podpora**“ je třeba chápat jako pojetí úmyslu veřejně propagovat nenávist vůči cílové skupině a
- Výraz „**podněcování**“ označuje prohlášení o národnostních, rasových nebo náboženských skupinách vyvolávající bezprostřední nebezpečí diskriminace, nepřátelství nebo násilí vůči osobám patřícím k těmto skupinám.

Prahový test:

Článek 20 ICCPR vyžaduje test s vysokou prahovou hodnotou, protože omezení svobody vyjadřování musí zůstat výjimkou. [Rabatský akční plán](#) (A/HRC/22/17/Add.4, dodatek) naznačuje, že musí být naplněno všech šest částí následujícího prahového testu k tomu, aby prohlášení bylo trestným činem:

(1) **Kontext:** Kontext má velký význam při posuzování, zda konkrétní prohlášení mohou podnítit diskriminaci, nepřátelství či násilí vůči cílové skupině, a může mít přímý vliv na úmysl a příčinnou souvislost. Analýza kontextu by měla mluvený projev zasadit do sociálního a politického kontextu obvyklého v době, kdy je projev učiněn a šířen,

(2) **Mluvčí:** Mělo by být zvaženo postavení mluvčího ve společnosti, konkrétně postavení jednotlivce nebo organizace v kontextu toho, komu je projev určen,

(3) **Úmysl:** Článek 20 ICCPR předpokládá úmysl. Nedbalost a lehkovážnost nepostačují k tomu, aby jednání bylo trestným činem podle článku 20 ICCPR, jelikož tento článek upravuje „podporu“ a „podněcování“, a nikoli pouhé šíření materiálu nebo jeho uvádění do oběhu. V tomto ohledu je vyžadována aktivace trojúhelníkovitého vztahu mezi objektem a subjektem projevu, jakož i jeho publikem,

(4) **Obsah a forma:** Obsah projevu je jedním z klíčových bodů, kterými se soud zabývá při svých úvahách a je podstatným prvkem podněcování. Analýza obsahu se může týkat stupně provokativnosti a přímosti projevu, jakož i jeho formy, stylu a povahy argumentů použitých v projevu nebo vyváženosti použitých argumentů

(5) **Rozsah projevu:** Rozsah zahrnuje takové prvky jako je dosah projevu, jeho veřejnost, význam a velikost jeho publika. Mezi další prvky, které je třeba vzít v úvahu, patří to, zda projev je veřejný, jaké prostředky byly použity k jeho šíření, např. leták nebo vysílání v mainstreamových médiích nebo prostřednictvím internetu, četnost, množství a rozsah komunikace, zda publikum disponuje prostředky k tomu, aby se zachovalo v souladu s podněcováním, zda prohlášení (nebo dílo) je uvedeno do oběhu v omezeném prostředí nebo šířeno obecnému publiku, a

(6) **Pravděpodobnost, včetně bezprostřední hrozby:** Podněcování je ze své podstaty počátečním trestným činem. Tento projev může být trestným činem bez toho, že dojde ke spáchání činu podporovaného podněcováním. Musí však být identifikován určitý stupeň ohrožení. To znamená, že soudy budou muset rozhodnout, že existovala odůvodněná pravděpodobnost, že projev uspěje při vyvolání skutečné akce proti cílové skupině, s tím, že příčinná souvislost musí být shledána spíše přímá.

Rabatský plán se znepokojením zaznamenal, že pachatelé incidentů, kteří ve skutečnosti dosáhnou prahu podle článku 20 ICCPR, nejsou trestně stíháni a potrestáni. Zároveň jsou příslušníci menšin de facto pronásledováni, s mrazivým účinkem na ostatní, prostřednictvím zneužívání nejasných vnitrostátních právních předpisů, jurisprudence a zásad. Političtí a náboženská vůdci by se měli vyhýbat jakémukoli podněcování k nenávisti, ale hrají rovněž klíčovou roli při důrazném a rychlém vystupování proti nenávistným projevům a měli by jasně vyjádřit to, že násilí nelze nikdy tolerovat jako reakci na podněcování k nenávisti (viz rovněž [18 závazků k „Víte za práva“](#)).